

מ"ח 4380/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

מ"ח 4380/20

לפני:

כבוד השופט נ' הנדל

המבקש:

פלוני

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשה למשפט חוזר

בשם המבקש:

עו"ד דכור סוהיל

בשם המשיבה:

עו"ד שלמה למברגר

החלטה

1. מונחת לפני בקשה לקיום משפט חוזר.

המבקש הורשע בבית המשפט המחוזי בעבירה של אינוס, ונדון, בין היתר, לעונש של ארבע וחצי שנות מאסר בפועלופיצוי בסך 40,000 ש"ח למתלוננת (תפ"ח 54658-08-16). ההרשעה התבססה על מהימנות עדותה של המתלוננת, וכן על ראיות נוספות שחזקו אותה. לצד טענת המבקש - שנדחתה - כי לא קיים כלל יחסי מין עם המתלוננת, הוא העלה את האפשרות שמדובר בנסיון לסחוט ממנו כספים. אפשרות זו נדחתה מן הטעם שהמבקש הודה כי בפועל לא נסחט, ולא הוצגה כל ראיה לתמיכה בהשערה זו. ערעור שהגיש המבקש נדחה בבית משפט זה (ע"פ

עמוד 1

3966/19), תוך שנקבע כי "תרחיש 'הסחיטה' אינו מתיישב עם גרסת המערער. חסר פרט אחד המאפיין את תרחיש הסחיטה, והוא - סחיטה. אין חולק כי המתלוננת לא הפנתה דרישה כלשהי כלפי המערער. המערער אישר כי הוא לא נסחט על ידה, ולא העלה הסבר למניע שעומד מאחורי הגשת התלונה נגדו. מכאן, שתרחיש הסחיטה אינו מתיישב עם השכל הישר" (שם, פסקה 30).

במרכז הבקשה הנוכחית לעריכת משפט חוזר טוען המבקש כי בידיו ארבע ראיות חדשות, שבכוחן לשנות את תוצאות ההליך ושהגיעו לידי רק לאחר שמיעת הערעור. ראיה אחת היא חזרתה של המתלוננת מתלוננתה, והודאתה במשטרה כי בן זוגה לשעבר ואדם נוסף איימו עליה כי אם לא תתלונן לשווא על המבקש יפגעו בה ובבנה. ראיה שנייה כוללת שני תצהירים מטעם בני משפחת המבקש, לפיהם - ובניגוד לקביעות בפסקי הדין - כן הוצגה דרישה לקבלת כספים בתמורה לויתור על תלונת המתלוננת. המבקש טוען כי בקשה זו הועברה לבני משפחתו, שהעבירו אותה לו ולעורכת דינו, אלא שעורכת דינו לא הציגה משום מה את דרישת התשלום לבית המשפט המחוזי. ראיה שלישית היא תצהיר מטעם בן זוגה לשעבר של המתלוננת. בתצהיר טוען בן הזוג לשעבר - שהמתלוננת הגישה נגדו תלונה במשטרה בגין אלימות - כי המתלוננת ציינה באוזניו כי ישנה בביתו של המבקש וכשהתעוררה "הרגישה שהיא נאנסה", כי הוא סיפר לאחרים שהמתלוננת מנסה לסחוט את המבקש, וכי "המתלוננת היא שקרנית, הפעולות שלה לסחוט אנשים מתוך התנפלות שלה עליהם ואיומים של אונס". לבסוף טוען המבקש לקיומה של חוות דעת פורנזית, שעשויה להתמודד עם חלק מראיות החיזוק שקיבלו משקל בערכאות קמא.

המדינה, בתגובתה, התייחסה לטענות המבקש ולראיות החדשות שהציג, וטענה כי ראיות אלה אינן "עשויות, לבדן או ביחד עם החומר שהיה בפני בית המשפט בראשונה, לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון", כדרישת סעיף 31(א)(2) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 ביחס לקיום משפט חוזר. כפי שיפורט כעת, נימוקי המדינה מקובלים עלי בעיקרם, בכפוף לשלוש הערות.

2. התצהירים בדבר דרישת תשלום. כאמור, קו ההגנה המרכזי של המבקש היה כי מדובר בנסיון סחיטה, וקו זה נדחה בעיקר מן הטעם שלא הוצגה כל דרישה לתשלום או התניית ויתור על התלונה בקבלת דבר כלשהו. כנגד הכרעה זו מציג כעת המבקש תצהירים של בני משפחתו, לפיהם בני משפחתו קיבלו כבר בעת ניהול ההליך בבית המשפט המחוזי דרישה תשלום בתמורה לכך שהמתלוננת תוותר על התלונה, והעבירו את הדרישה לו ולעורכת דינו. עוד נטען כי ערכאות קמא קבעו בשוגג שלא הייתה סחיטה שכן עורכת דינו של המבקש לא הציגה, משום מה, את הדרישה בבית המשפט המחוזי. טענה זו של המבקש מעוררת קשיים רבים. ראשית, היא סותרת באופן חזיתי את טענותיו של המבקש בחקירתו בבית המשפט המחוזי, שם נשאל במפורש האם קיבל דרישה כלשהי או נסחט בצורה אחרת, והשיב על כך בשלילה. יתר על כן, לא צורפה תגובת עורכת דינו של המבקש לטענה החמורה, לפיה לא הציגה בבית המשפט המחוזי את אחת הראיות המרכזיות בתיק. נוסף על כך, וגם בהנחה שעורכת הדין פעלה כפי שנטען שפעלה, לא ניתן שום הסבר לכך שסנגורו החדש של המבקש, שייצגו בערעור לבית המשפט העליון, לא טען אף הוא כי בניגוד להכרעת בית המשפט המחוזי - המבקש קיבל דרישה לתשלום עבור ויתור על התלונה נגדו. בנסיבות אלה, לא זו בלבד שהראיה החדשה - על עיתוי הופעתה - אינה נושאת משקל שבכוחו לשנות את ההכרעה, היא אף עשויה לעורר ספק ביחס ליתר הראיות החדשות שנוצרו לאחר שפסק הדין הפך לחלוט.

חוות הדעת הפורנזית. אחת הראיות שעליה נשענת הבקשה לקיום משפט חוזר היא חוות דעת פורנזית, שנוגעת לאחת מראיות החיזוק שקיבלה משקל בערכאות קמא. דא עקא, המבקש כבר ביקש להגיש את הראיה במסגרת הליך הערעור, ובית משפט זה דחה את הבקשה, תוך מתן משקל לטיב הראיה והסיכוי שהיא תביא לשינוי תוצאות המשפט,

עקרון סופיות הדין והאפשרות להציג את חוות הדעת בבית המשפט המחוזי. במובן זה לא מדובר בראיה חדשה אלא בראיה שערכאת הערעור נדרשה לשאלת הגשתה, ובנסיבות אלה אין מקום להידרש שוב לבקשה שנדחתה לגופה. לא זוהי מטרתה של בקשה למשפט חוזר, שאינה בגדר הליך ערעור על טענות שהועלו ונדחו.

ועתה הגענו לעיקר.

3. חזרת המתלוננת מתלוננתה. הראיה המרכזית שהציג המבקש היא חזרתה של המתלוננת מתלוננתה, בטענה שבן זוגה לשעבר ואדם נוסף איימו עליה כי אם לא תתלונן לשווא על המבקש - יפגעו בה ובבנה. עוד טענה כי מי שאיים עליה התכוון, ככל הנראה, לסחוט כספים מהמבקש. בנסיבות אלה נחקרה המתלוננת באזהרה, בחשד למסירת עדות שקר. ברם, מטענות המדינה ומהחומר שהגישה עולה כי בשלב כלשהו של חקירתה החלה המתלוננת לבכות ולטעון כי המבקש אכן אנס אותה. היא הסבירה כי הסיבה לכך שחזרה בה מתלוננתה בתחילה הייתה כי גורמים מטעם המבקש - ובהם בני משפחתו ועורך דינו - הפעילו עליה לחצים כדי שתחזור מתלוננתה והבטיחו לה סכום כסף גדול אם תעשה כן. עוד העידה המתלוננת כי בטרם החזרה מהתלונה במשטרה, גורמים שקשורים למבקש הדריכו אותה והורו לה מה לומר במשטרה, והקליטו אותה לצורך החזרה מהתלונה. בעקבות ההתפתחות האחרונה נחקרו באזהרה הגורמים שלטענת המתלוננת ניסו לגרום לה לחזור לשווא מתלוננתה, ובהם עורך דינו של המבקש ובניו. במקביל גם המתלוננת הוסיפה להיחקר באזהרה, נגבו הודעות מאנשים נוספים ונערכו עימותים בין המתלוננת למי שניסה, לטענתה, לגרום לה לחזור לשווא מתלוננתה. המדינה הדגישה כי החל מן הנקודה שבה טענה המתלוננת כי איימו עליה כדי שתחזור בה מתלוננתה - היא נותרה עקבית בגרסתה, לפיה המבקש אנס אותה וגורמים מטעמו ניסו לגרום לה לחזור בה לשווא מתלוננתה. המבקש, מנגד, טען בתגובתו לתגובת המדינה כי החקירה נגד עורך דינו היא חלק מקנוניה של המשטרה וגורמים נוספים נגד עורך הדין, שמטרתה לאיים ולגרום לו להפסיק לייצג את המבקש ולהוביל למחיקת הבקשה למשפט חוזר.

מן ההשתלשלות המתוארת עולה כי המתלוננת עודנה איתנה בגרסתה, לפיה המבקש אנס אותה. ערכאות קמא קבעו כי מדובר בגרסה מהימנה. אכן, היה שלב שבו המתלוננת ניסתה לחזור בה מן התלונה, אך לאחר מכן הסבירה כי גורמים הקשורים למבקש לחצו עליה לעשות כן תוך לחצים והבטחות שונות (ולפי חלק מחומרי החקירה - אף איומים בדבר פרסום סרטונים ושמיעות על המתלוננת אם לא תחזור בה מתלוננתה). הסברים אלה מתאימים לממצאי החקירה עד כה, למשל הממצא שקודם לכן שהמתלוננת חזרה בה מתלוננתה במשטרה פגשו אותה גורמים הקשורים למבקש. עוד נתון שמתיישב עם ההסבר הוא שכפי שהובהר לעיל - המבקש לא הציג בערכאות קמא כל נסיון לסחוט אותו, נתון שתומך בעמדת המתלוננת כי לא היה נסיון סחיטה, אלא לחצו עליה להודות בכך לשווא לאחר הרשעת המבקש. כאמור, הראיות החדשות בדבר נסיון סחיטה שהוצגו בהליך זה מעוררים קשיים וסימני שאלה שונים. כללו של דבר, כיום המתלוננת אוזנת בגרסתה, שאותה אימצו ערכאות קמא, ואין נתון חדש שבכוחו לשנות הכרעה זו ואת תוצאות ההליך. הראיה החדשה בדמות התצהיר בן זוגה לשעבר של המתלוננת אינה משנה ממסקנה זו, בשים לב למועד ולהקשר שבו ניתן התצהיר: בסמוך לתלונת המתלוננת במשטרה על אלימות בן הזוג נגדה, ולמתן התצהירים לפיהם המבקש ידע כל העת על נסיון הסחיטה אך משום מה הטענה לא עלתה בבית המשפט המחוזי או בבית המשפט העליון. לכך יש להוסיף שניים. ראשית, מחלק מחומר החקירה עולה כי המתלוננת טענה שבן הזוג היה מעורב בלחצים שהופעלו עליה לחזור בה מתלוננתה. שנית, בתצהיר בן הזוג לא נאמר שהמתלוננת הודתה בפניו כי בדתה את סיפור האונס לשם סחיטת המבקש, אלא רק נאמר כי סיפרה לו ש"הרגישה שנאנסה", כי קיימה יחסי מין עם אדם נוסף, וכי בן הזוג הוא שאמר לאחרים כי המתלוננת מנסה לסחוט את המבקש.

כללו של דבר, סימני השאלה ביחס לטענות ולראיות החדשות שהוצגו רבים וכבדים מסימני הפיסוק האחרים

שאולי יש בהן. המבקש לא עומד אפוא בנטל שמוטל על המבקש לקיים משפט חוזר, להציג תשתית שבכוחה לשנות את תוצאות ההליך. ממילא אף לא מתעורר על פי הראיות החדשות שהוגשו "חשש של ממש" כי נגרם למבקש עיוות דין (סעיף 31(א)(4) לחוק בתי המשפט. יחד עם זאת, יש להעיר שלוש הערות:

א. יובהר כי ההכרעה נכונה לשלב זה, שבו עדיין מתנהלת החקירה בעניין חזרת המתלוננת מתלוננת והסיבות לכך. אין בכך כדי למנוע הגשתה של בקשה אחרת למשפט חוזר בעתיד, בכפוף לתוצאות החקירה או לטענה בדבר קיומה של עילה אחרת לקיום משפט חוזר.

ב. אין באמור כדי להביע עמדה או לקבוע מסמרות ביחס לחקירה שמתנהלת. הדברים למעלה נאמרו אך מנקודת המבט של הנטל המוטל על המבקש לקיים משפט חוזר. בראייה זו, ולנוכח העובדה שההרשעה התבססה בעיקר על עדות המתלוננת, שעומדת גם היום על טענותיה – אין די בחומרים שהוצגו בשלב זה כדי לעמוד בנטל של אפשרות לשינוי תוצאות ההליך.

ג. בנסיבות העניין, יש לתת עדיפות להשלמת החקירה האמורה בהקדם, לנוכח ההשלכה שעשויה להיות לתוצאותיה על עניינו של המבקש. בא כוח המשיבה יעביר עותק מהחלטה זו לידי הגורמים האמונים על השלמת החקירה.

4. סוף דבר, הבקשה לקיום משפט חוזר נדחית.

ניתנה היום, כ"ג בטבת התשפ"א (7.1.2021).

ש ו פ ט